

Nr 471

Av herr **Hamrin** i Kalmar m. fl., om höjning av anslaget till kuratorsverksamhet vid de allmänna läroverken.

(Lika lydande med motion nr 324 i Första kammaren)

Sedan ett femtontal år tillbaka har vid några läroverk i vårt land försöksverksamhet bedrivits med skolkuratorer. De goda erfarenheter, som därvid vunnits, har sedan länge föranlett skolöverstyrelsen att arbeta på skolkuratorsorganisationens utvidgning. Efter omfattande utredningar har skolöverstyrelsen sålunda i sina petita under de senaste åren regelbundet framfört krav på ökade anslag för inrättande av ett flertal nya kuratorstjänster av såväl hel- som halvtidskaraktär.

Dessa äskanden har dock tyvärr lika regelbundet i ytterst ringa omfattning beaktats, vilket haft till följd att ännu för innevarande budgetår kuratorsorganisationen omfattar endast fyra heltidstjänster samt en del arvodestjänster med starkt begränsad tjänstgöringstid.

I sina väl motiverade anslagsäskanden för budgetåret 1961/62 har skolöverstyrelsen ånyo understrukt behovet av en kraftig förstärkning av skolkuratorsverksamheten — bland annat som ett effektivt medel i den förebyggande ungdomsvården — och sålunda hemställt om inrättande av fem nya heltidstjänster. Därutöver föreslår skolöverstyrelsen att, i utbyte mot nuvarande arvodestjänster — vilka med hänsyn till den korta tjänstgöringstiden och därav följande låga arvode icke kunnat tillfredsställande rekryteras — medel beräknas till inrättandet av 29 extra ordinarie halvtidstjänster samt till praktikantarvoden med tillsammans 230 000 kronor. Allt som allt skulle härigenom kostnaderna för läroverkens kuratorsorganisation under budgetåret 1961/62 enligt skolöverstyrelsens förslag uppgå till 293 500 kronor jämte rörligt tillägg 84 800 kronor eller tillsammans 378 300 kronor.

Denna ytterst behövliga utbyggnad av kuratorsorganisationen har departementschefen ej heller i år ansett sig kunna tillstyrka. Utan varje som helst motivering föreslår departementschefen endast »en begränsad höjning av medelsanvisningen med 34 000 kronor för ökat antal tjänster och arvoden» (bil. 10 åttonde huvudtiteln s. 254). Hur fördel-

ningen skulle ske mellan tjänster och arvoden inom denna starkt beskurna utgiftsram framgår inte heller.

Departementschefens negativa inställning måste te sig ytterst nedslående för såväl lärare som målsmän. Vi kan i detta sammanhang inte underlåta att citera några yttranden rörande kuratorsinstitutionens behövlighet ur det betänkande som förra året avgavs av den särskilda kommitté, som skolöverstyrelsen tillsatte för utredning av vissa skolsociala frågor rörande elever vid gymnasiala läroanstalter, i vilken kommitté även Målsmännens riksförbund var representerat. Av de studier som kommittén ägnat kuratorsverksamheten »framgår klart skolkuratorns allt större betydelse för lösande av skolsociala problem icke minst vid gymnasier med stort antal tillresande elever. Omdaningen av skolväsendet, de stora klasserna, lärarnas arbetsbörda, bristen på utbildade lärare, de inackorderade och resande elevernas förhållanden, den kris-situation, i vilken många hem befinner sig, samt rekryteringen av elever från hem, som saknar fast skoltradition, samverkar till att skapa elevproblem som för sin lösning kräver särskild befattningshavare.»

Vidare konstaterar kommittén, att »behovet och betydelsen av kuratorsverksamhetens utbyggnad också upprepade gånger framhållits i skolöverstyrelsens förslag till anslagsäskanden under de senare åren».

Kommittén är visserligen medveten om »att den slutliga utformningen av kuratorsverksamheten vid gymnasierna icke helt kan lösas utan hänsynstagande till behovet av sådan verksamhet vid andra skolformer och möjligheten att samordna arbetsuppgifterna vid de olika skolorna» och föreslår därför en utredning härom. En sådan utredning får dock inte, »med hänsyn till det accentuerade behovet av kuratorer», understryker kommittén, hindra en omedelbar utbyggnad av kuratorsverksamheten vid de olika gymnasierna.

Sammanfattningsvis föreslår kommittén därför »att en gemensam utredning snarast verkställs rörande kuratorsfrågan vid enhetsskolan och gymnasiet m. fl. till ifrågavarande stadier hörande skolformer, att, oavsett denna utredning, kuratorsverksamhet omedelbart införes vid de fackgymnasier, överstyrelsen för yrkesutbildning finner ha behov därav, och kuratorsverksamheten vid de allmänbildande gymnasierna utbygges i en långt snabbare takt än hittills samt att statsmedel ställes till förfogande för ändamålet i den utsträckning, som vederbörande överstyrelse vid den årliga prövningen i samband med avgivandet av förslag till anslagsäskanden finner erforderlig».

I detta kommitténs yrkande vill undertecknade motionärer varmt instämna.

Vi får därför med anledning av statsverkspropositionen, departe-

mentschefens äskande i punkt 34 och 35 under VIII huvudtiteln, hemställa,

att riksdagen måtte besluta i enlighet med kungl. skolöverstyrelsens äskanden under åttonde huvudtiteln punkt 34—35 och således för budgetåret 1961/62 bevilja ett anslag på 378 300 kronor för kuratorsverksamhet.

Stockholm den 24 januari 1961

Mac T. Hamrin
i Kalmar

Einar Larsson

Elias Jönsson
i Ingemarsgården